

שעורים לפני בהמתו ביום טוב, לא יטול שעורים וימלא בהם את כלי המידה לצורך זה, כי הממלא את כלי המידה, נראה כמודד למכור, אלא יטול את הכלי, ויחפור בו בשעורים, וכך ימלאנו, שדבר זה אינו נראה כמכירה, ויתן לפני הבהמה.

מדידת תבלין לצורך בישול

הנחתום המבשל תבשיל^א, **מותר למדוד תבלין, לתת לקדרה, שכן אם יתן בלא מדידה, עלול להקדיח [=לשרוף] תבשילו, כגון אם יהיה התבשיל מלוח יותר מדאי.**

מדידת הקמח לדעת אם העיסה חייבת בחלה

עיסה שיש בה שיעור חמשה לוג קמח חייבת בחלה, ופחות משיעור זה, פטורה מחלה.

ולדברי רב ירמיה בר אבא אמר רב, מותר לאשה למדוד את הקמח ביום טוב קודם הלישה, לדעת אם תהא העיסה חייבת בחלה או לא, כי אם לא תמדוד, כשיהיה לה ספק בדבר, תאמר שאינה חייבת בחלה, כי מספק לא תרצה להפריש מהעיסה אחד מעשרים וארבעה כשיעור חלה, אבל עתה, כשתמדוד, ותדע שחייבת בוודאי, תפריש בעין יפה ולא תקמץ.

ושמואל, בתוספתא שלו גם כן שנה שמותר לאשה למדוד את הקמח לצורך זה, אבל כשלימד את תלמידיו, אמר להם שאסור לעשות כן. וביאר אביו, מאחר שלימד שמואל שאסור, דעתו שכן יש להורות לשואלים, אמנם מי שמדד, אין מוחין בידו, כי הלכה היא שמותר, ואין מורין כן².

^א מבשל קדרות גם קרוי נחתום. [רש"י].

² ולפי זה לא פליג שמואל ארב, דתרווייהו מודו לאסור למעשה. מיהו בהלכות גדולות פירש, ושמואל הלכה הלכה למעשה אתא לאשמועינן, ופליג אברייא, ופליג ארב. ויש פוסקין כשמואל, ואף על גב דהלכה כרב באסורי, מכל מקום, מדאמר סתמא דהש"ס, שמואל הלכה למעשה אתא לאשמועינן, משמע דהלכה כותיה. ויש פוסקין כרב, משום דהלכה כרב באסורי, וכל שכן הכא, דהא תנא [דבין] שמואל כותיה דרב. ואומר הר"ר שמואל מאייבר"א, דאפילו למאן דאמר דהלכה כרב, מכל מקום אסור לנו בזמן הזה למדוד משום ליטול חלה בעין יפה, דדוקא בימיהו, שהיו מפרישין חלה אחת מעשרים וארבעה, ונותנין לכהן, שייך לומר דמותר משום עין יפה, אבל אנו שאין מפרישין כי אם מעט אפילו מעיסה מרובה, ואותו מעט נמי אינו נאכל אלא נשרף, אין למדוד, דלא שייכא סברא דקאמר הכא, כדי שתטול חלה בעין יפה, אלא יש